

Sanastojen käyttö sisällönkuvailun 'uusissa', tunnisteteellisissä faseteissa: käyttöhuomioita

Yhteistyöllä parempaa metatietoa -työpaja 29.11.2022

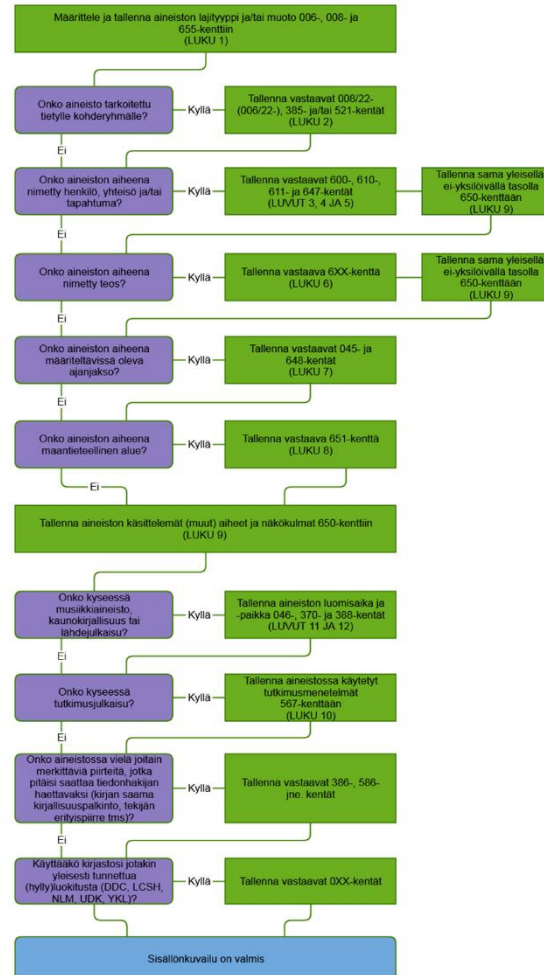
Jaakko Tuohiniemi, Helsingin yliopiston kirjasto

'Aika aikaansa kutakin?'

Jatkuva muutos itsestäänselvyytenä

- Marc-formaatti elää...
 - luotu 1965–68
 - LC otti käyttöön 1970
 - Yhdysvaltain kansalliseksi bib-standardiksi 1971
 - kansainväliseksi standardiksi 1973
 - Unimarc 1977
 - Finmarc 1998
 - Marc 21 1999
 - (kunnes korvautuu vähitellen Bibframella?)
- ... myös kenttätasolla, esim.
 - 045 määritelty 1979 ja uudistettu 1987
 - 046 luotu 2002 ja uudistettu 2013, 2016 ja 2021
 - 648:n indikaattorit määritelty 2013 ja poistettu 2014
 - 388 luotu 2014

Itsestäänselvyyden jalkauttamisen periaatteet...

... ja käytäntö, eli, nelinäytöksinen havaintoesitys alkaa!

- I näytös: Luomisaika ~ aiheena aika
 - *Sisällönkuvailuopas*, luvut 7 ja 11
- II näytös: Luomipaikka ~ aiheena paikka
 - *Sisällönkuvailuopas*, luvut 8 ja 12
- III näytös: Tutkimusmenetelmät
 - *Sisällönkuvailuopas*, luku 10
- IV näytös: Kohderyhmä ~ tekijän ominaisuudet
 - *Sisällönkuvailuopas*, luvut 2 ja 13
- Epilogi: Oppiaine, koulutusaste ym.
 - Ratkaisuehdotus – joskin vailla linkittyvyyttä

I näytös, kohta 1: Luomisaika

Headings in Library: FIN01 - Code: 388

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
		1720-1780 (yso/fin)	
		1720-luku (yso/fin)	
2148		1720-luku (yso/fin)	<http://www.yso.fi/onto/yso/p6172061729>

2148 Brief List

	Title	Author	Imprint	ISBN/ISSN	Year
2	St. John passion /	Bach, Johann Sebastian,			2022
1		1685-1750, säveltäjä. (FIN11)000040920			
2	Cello suites 1-3 /	Bach, Johann Sebastian,			2022
		säveltäjä. (FIN11)000040920			
	Praeludium F major, BWV 927.	Bach, Johann Sebastian,			2021
		säveltäjä.			
	Sonatas & partitas	Bach, Johann			2021

muut julk...

uont ukoa...

I näytös, kohta 2: Aiheena aika

Headings in Library: FIN01 - Code: SUB

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
1		1720-2017	
7		1720-luku 1720-luku (ysa) 1720-luku (yso/fin)	
492		1720-luku (yso/fin)	Asteri SUB, 148 , bab, UPD=Y
		1720-luku-1850-luku (yso/fin)	

1

Brief List

	Title	Author	Imprint	ISBN/ISSN	Year
491					
42	Samurai rebellion /	Jo_*j-uchi (elokuva : 1967)			2022
	Punainen mies, musta mies /	Leine, Kim, kirjoittaja.		978-952-04-0 393-5 sidottu	2019
	Six evolutions :	Bach, Johann Sebastian, säveltäjä.			2018
	Suite No.6 in D-major, BWV 1012.	Bach, Johann Sebastian, 1685-1750, säveltäjä. (FIN11)00004 0920			2018
	Suite No.5 in	Bach, Johann			2018

1. Mess...

II näytös, kohta 1: Luomispaiikka

Headings in Library: FIN01 - Code: 370

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
33		Suomi	
1		Suomi (2yso/fin)	
3		Suomi < http://www.yso.fi/onto/yso/p94426 >	
2		Suomi < http://www.yso.fi/onto/yso/p94426 > (yso/fin)	
2		Suomi (kaunokki)	
1		Suomi (yso/fin)	
166		Suomi (yso/fin)	
1		Suomi (yso/fin) <1980>	
		Suomi (yso/fin) < http://www.yso.fi/honto/yso/p94426 >	
		Suomi (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/ysa/Y94426 >	
7		Suomi (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p105209 >	
3		Suomi (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p105820 >	
1		Suomi (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p94351 >	
4		Suomi (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p94383 >	
50000+		Suomi (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p94426 >	

OK
Jump to
Expand
View Docs
Cancel
Help

II näytös, kohta 2: Aiheena paikka

Headings in Library: FIN01 - Code: SUB

X

Headings in Library: FIN01 - Code: SUB

X

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
1		suomettumispuhe	
3223		Suomi	
1		Suomi ()	
7		Suomi	Asteri Names, 1101 , aab, UPD=Y
9		Suomi (agrifors)	
2873		Suomi (eks)	
2		Suomi (ENNAKKOTIETO) (FENNI<KEEP>)	
1		suomi (finmesh)	
		Suomi (helecon)	
1		Suomi (hoidokki)	
3		Suomi	
		Suomi.	
1		Suomi	
		Suomi. (yso/fin)	
18		Suomi (kaa)	
1		Suomi (kauno/fin)	
3		Suomi (kauno/fin)	
		Suomi (kauno/finn)	
522		Suomi (kaunokki)	
3		Suomi (kkaa)	
2		Suomi (kta)	
		Suomi (kula)	
		Suomi (mysa)	
11		Suomi (oprms)	
2		suomi (pha)	
		Suomi (slm/fin)	
146		Suomi (sosa)	
1		Suomi (syo/fin)	
7		Suomi (tech)	
		Suomi (ttka)	
		Suomi (ykl)	
		Suomi (yusa)	

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
		Suomi (yusa)	
		Suomi (yusa)	
		Suomi (yusa : 1990-luku)	
		Suomi. (yusa/yso/fin)	
		Suomi (yso)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi. (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
1		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
50000+		Suomi (yso/fin)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
		Suomi (yso/fin)	
12		Suomi (yso/fin) ENNAKKOTIETO	
		Suomi (yso/fin6)	
		Suomi (yso-paikat)	
3		Suomi (yso-paikat)	
		Suomi (yso-paikat/fin)	
		Suomi (yso/swe)	
		Suomi (yusa)	
1		Suomi & Pietari	

III näytös: Tutkimusmenetelmät

- Osakenttä 567 |b saatu 2017
- Käytettävät YSO-termit poimittavissa vain Melindan indeksistä, eivät Asterista

Headings in Library: FIN01 - Code: 567

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
		Tilastomenetelmät	
1		Tilastomenetelmät	
99		tilastomenetelmät (yso/fin)	<http://www.yso.fi/onto/yso/p3127>
11		Tilastotutkimus	
1		tilintarkastus (yso/fin)	<http://www.yso.fi/onto/yso/p2690>
4		tillämpad forskning (yso/swe)	<http://www.yso.fi/onto/yso/p11249>
		>	
1		Toimeenpanotutkimus	
6		toimijaverkkoteoria (yso/fin)	<http://www.yso.fi/onto/yso/p19013>
		>	
2		toiminnallinen magneettikuvaus	

OK
Jump to
Expand
View Docs
Cancel
Help

IV näyttös, kohta 1: Kohderyhmä

- Käytettävät YSO-termit poimittavissa vain Melindan indeksistä, eivät Asterista

Headings in Library: FIN01 - Code: 385

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
77		högstadieläver (yso/swe) < http://www.yso.fi/onto/yso/p38262 >	
60		Ikä age aikuiset (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p5590 >	
3		Ikä age aikuiset (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p6165 > Ikä age aikuiset (yso/fin †0 http://www.yso.fi/onto/yso/p5590) Ikä age barn (åldersgrupper) (yso/swe) < http://www.yso.fi/onto/yso/p4354 >	
13		Ikä age esikouluikäiset (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p6911 >	
2		Ikä age ikääntyneet (yso/fin) < http://www.yso.fi/onto/yso/p2433 >	

OK

Jump to

Expand

View Docs

Cancel

Help

IV näytös, kohta 2: Kohderyhmä fasettina hakujärjestelmässä

RAJAA HAKUA

Verkossa saatavilla 2 910 060

SALLITUT KÄYTTÖTAVAT

AINEISTOTYYPPI

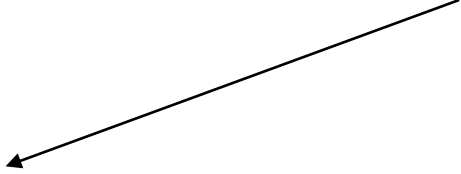
KOHDERYHMÄ

Ammatti/harrastus
Etnisyys
Ikä
Kansallisuus/asuinalue
Kieli
Opiskelutaso
Seksuaalinen suuntautuneisuus
Sukupuoli
Terveys/toimintakyky
Uskonto
Muu

AIHE

ALUE

Näistä klikkaamalla aukeavat
385 ja -osakentässä käytetyt termit

IV näytös, kohta 3: Tekijän ominaisuudet

- Kaikki samoin kuin edellä
- Poikkeuksena EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen eläviä tekijöitä koskevat rajoitukset

Epilogi: oppiaine, koulutusaste ym.

- 650-kentissä edelleen paljon sinne kuulumatonta tietoa, esim.
 - <https://melinda.kansalliskirjasto.fi/byid/002434077>
- Tieto oppiaineesta ja koulutusasteesta siirrettävissä 526-kenttään?

opinto-ohjelma

526 0

a äidinkieli

b oppikoulu

opinto-ohjelma

526 0

a modersmål

b läroverk